СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 287. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 10-го грудня 1935. —— VOL. XLIII. No. 287. Jersey City, N. J., Tuesday, December 10, 1935. THREE CENTS

УРЯД СТВЕРДЖУЄ ПЕРЕМІНИ В РОЗДІЛІ МАЄТКІВ

ВАШИНҐТОН. — Бюро внутрішнього податку подає до публичного відома висліди своїх розслідів над останніми податковими звітами приватних осіб і фірм, з котрих виходить, що за останні часи в розділі маєтків зайшли в Америкі поважні зміни.

Звіт починається з кляси найвищих приходів. Показується, що останнього року в Америці були 4 особи, котрих чисті приходи виносили від півтора до 2 мілионів долярів на рік, 1 особа в клясі з приходом від 3 до 4 мілионів та 1 особа з приходом понад 5 мілионів долярів. Разом ці 6 осіб мали 18 мілионів 35 тисяч долярів річного приходу.

Для порівнання з попередніми роками бюро подає, що в 1933 році була в Америці тільки одна особа з приходом понад 5 мілионів на рік, зате в 1929 році було таких людей 38. Одначе й у 1933 р. били в Америці 32 особи з приходом понад міліон долярів на рік.

Виразні переміни в зміні маєткового стану слідно теж в інших клясах, себто серед людей менших приходів. Головно слідно це серед людей з найнижчими приходами. Минулого року звіти про особисті податки предложили 3 мілioни 988 тисяч 269 осіб, а з того заплатили податок 2 мілioни 230 тисяч 817 осіб. Кляси найнижчих приходів виказують усі певну згідну тенденцію, а саме: чим менший прихід, тим більше з кождим роком зростає число людей, що до нього належать. Значиться, з кождим роком зменшується прихід людей з найменшими приходами (від 5,000 долярів униз).

Бюро не робить з поданих ним фактів ніяких висновків.

АТЛЕТИЧНА ЮНІЯ ПРОТИ БОЙКОТУ ІГРИЩ.

НЮ ЙОРК. — По завзятій боротьбі між прихильниками бойкоту олімпійських ігрищ та прихильниками участи американських атлетів у тих ігрищах, що розігралася на конвенції Аматорської Атлетичної Юнії Злучених Держав, конвенція приняла резолюцію, котрою відкинено проєкт бойкоту ігрищ, а тільки припоручила комітетові для ігрищ дивитися за тим, щоби при допущенню до ігрищ і відбуванню ігрищ не зроблено нікому кривди.

КАРДИНАЛ ПРО КОНТРОЛЮ УРОДИН.

НЮ ЙОРК. — Кардинал Гейз, римо-католицький архиепископ Ню Йорку, відповів у проповіді на заклик публичних зборів у Карнегі Гол до католицької церкви змінити становище в справі контролі уродин.

Кардинал заявив, що становище римо-католицької церкви в справі контролі уродин лишається незмінене. Церква противиться цій контролі. Римо-католицька церква не погоджується з домаганням деяких протестантських проповідників та жидівських рабінів, щоб церква згодилася на те, щоб лікарі давали інформації про контролю уродин людям, що не мають роботи та побирають публичну допомогу. Коли такі люди не можуть удержувати дітей, що їм можуть уродитись, то цьому винувата суспільність, що не дала їм роботи. Зарадити цьому треба так, щоб суспільність їм роботу дала, а тимчасом ці люди повинні давати собі зараду стримуванням себе.

ПРАЦІ КОЛО НАЙБІЛЬШОГО ТЕЛЄСКОПУ.

КОРНИНҐ (Ню Йорк). — Учені інжинірі, що від 5 літ працювали коло виробления найсильнішої сочки для телєскопу (далековиду), нарешті добули з печі сочку, що була виллята ще 2-го грудня 1934 року. Ця сочка має бути міліон разів сильніша від сочки людського ока. Приготовна праця коло виливання сочки тревала 4 роки. Має вона в промірі 200 цалів.

По виняттю остудженої сочки вчені переконалися, що вона остудилася знаменито. Тепер цю сочку будуть точити на відповідних точилах. Ця робота потребує 3 роки.

Вчені кажуть, що сочка помножить непомірно здібність людини досліджувати далекі простори світа та спричинить великий поступ в астрономії.

ПІМСТА ПРОТИ СВІДКА.

АНАПОЛИС (Меріленд). — У місцевій стейтовій тюрмі вижидали присуду за крадіж Френсиз Стівенсон, бувший повітовий поліцай, та пані Салі Пикард. Обидвоє вони суджені за крадіж дорогоцінностей з дому одної багачки, при чому пані Пикард стала свідком прокураторії й обвинувачувала Стівенсона.

В неділю, як сторож вязниці відчинив келію Стівенсона, щоб дати йому снідання, цей напав на нього, побив його до безпритомности, забрав від нього револьвер і з ним пішов на вищий поверх, до вязничного шпиталю шукати пані Пикард. Двері до її келії були замкнені, але він побачив її крізь дірку від ключа. Він почав до неї туди стріляти. Пані Пикард схопилася втікати, але одна куля її поцілила. Стівенсон звернув револьвер проти себе.

Куля перейшла крізь плечі пані Пикард. Її рани не вважають тяжкою. Зате куля, яку самий Стівенсон пустив собі в голову, перейшла крізь оба виски. Його стан безнадійний.

УКРАЇНСЬКА ПОЧАТКОВА ШКОЛА В ПОДЄБРАДАХ.

Українському дитячому притулкові в Подебрадах Краєва (Земська) Шкільна Рада у Празі дозволила відкрити початкову школу з викладовою українською мовою і за програмою відповідних чеських початкових шкіл.

Управительков школи буде п. Ілл. Кульчицька, абсольвентка Українського В. Педагогічного Інституту. Релігії вчитиме парох греко-катол. церкви у Празі, о. В. Гопко. Ручну працю вестиме п. Літерова. Буде навчання й чеської мови та малярства.

ЯК ФРАНЦУСЬКИЙ СУД БОРОНИТЬ ПОДРУЖЖЯ.

Парижанка Елєонора Дікре дістала по свому чоловіці спадщину 600,000 фр. із застереженням, що вона не вийде вдруге замуж. А що мала вона 24 роки, то рік після смерти чоловіка таки вийшла замуж. Виконавець заповіту виступив у суді з домаганням, щоб увесь маєток передати рідні. Суд станув на становищі, що заборона жінці вийти вдруге замуж це обмеження особистої свободи і це ніяка законна підстава, щоб відбирати їй спадщину.

ДАНКА В РОЛІ АРГЕНТИНКИ.

Підчас останнього міжнародного конкурсу краси у Брюселі загальну увагу звернула на себе „Міс Аргентина". Вона була поважною кандидаткою на першу нагороду. Коли конкурс скінчився, аргентинська красуня вернулась до малого данського містечка Вейле. Там вона вродилась, але в останньому часі жила в Парижі. Представниця Аргентини, їдучи на конкурс краси, занедужала у Парижі. Тоді меткі паризькі Аргентинці знайшли данську красуню, що знаменито говорила по єспаньски. Вона пофарбувала собі волосся і на конкурсі поводилась з єспаньским темпераментом. Якби були її вибрали як „Міс Универсум", можна уявити собі, який сміх був би зчичився у світі.

КОРОВА ПРОТИ КОМОРНИКА І ПОЛІЦАЯ.

В одному селі у західній Польщі хотіли зафантувати корову в бідної вдови. Коморник і поліцай увійшли до стайні, щоб вивести корову. Хоч удова перестерігала їх, що корова коле, представники влади не послухали її. Коли вони почали відвязувати корову, вона замахнулася рогами на коморника. Цей відскочив, а вона тоді кинулася на поліцая і рогами підняла на нім штани й покалічила його. Коморник пішов з нічим, а поліцая відвезли до шпиталю.

БЕЗЗВУЧНА СКРИПКА.

В Берліні на виставі велике зацікавлення викликувала скрипка, яка так тихо грає, що її звуки чує лише граючий. Така скрипка дуже добра для вправ.

ВИБУХ У ФАБРИЦІ ПОРОХУ.

У фабриці муніції в Блюмаб під Віднем склалася експлозія, що розсадила один будинок. Жертв людьми не було. Від сильного тиснення повітря завалився в місцевості Леоберендорф фабричний комин. Шкоду обчисляють на 300,000 шілінгів.

КАМПАНІЯ ПРОТИ РЕКЕТІРСТВ.

Уряд нюйорського стейту почав нову кампанію проти рекетірств. Цим разом почав він арештувати людей, що займались обдурюванням людей, що грають на кінських перегонах. Досі арештовано 86 осіб.

НА ЩО ІМ ЇХАТИ...

На Шлеську, поліція арештувала кількох жидів, які кілька літ ходили по хатах по цілій Польщі й збирали датки на виїзд до Палестини. Таким чином зібрали вони значний маєток. Запитані на поліції, чи вони хочуть їхати до Палестини, відповіли, що такого наміру зовсім не мають.

ВИДАВЕЦЬ ЧАСОПИСУ, ЩО МАЄ ЧАС.

У Чілє є місто Реконкіста, а в цьому місті книгар, що мріє про те, як стати видавцем часопису. Перше число видав він у 1902; після цього збанкротував. Друге число свого часопису не міг він видати раніше, як 1913 р. із назвою „Ель Прогресо"; його сконфіскували. У 1924 р. видав завзятий книгар третє число, але його ніхто не купив. Цього року видав він четверте число з таким самим успіхом. Мало є у світі таких завзятих видавців і що так довго підготовляються до прилюдного виступу.

СТРАШНІ ЦИФРИ.

Генеральний секретаріят Ліги Націй оголосив, що в 1934 р. померло з голоду і недоживлення 2,400,000 осіб, 1,200,000 скінчило самогубством з тих самих причин. На 2 мілiярди людей на світі тільки 500 мілionів мають потрібні засоби до життя.

ВЕЛИКА ШПИГУНСЬКА АФЕРА В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Політична поліція у Празі оголосила такий комунікат: Влада безпеки викрила велику шпигунську аферу. Поліція арештувала безробітного урядовця Евріна Шайхеноста з Плейль, який вдержував звязки з органами німецького інформаційного бюра в Аннаберґ у Саксонії. Арештованому доказали, що в шпигунських ціля їздив мотоциклем на терен військових маневрів у північно-західній Чехословаччині. Слідство виявило, що Шайхеност мав багато спільників, між іншими наречену Марію Шмідль, безробітну з Вайнерт, приватного урядовця Оттона Райвшера з Пернеґрін, колишнього секретаря зліквідованої націоналістичної партії. Поліція арештувала теж маму Шайхеноста, його приятеля Романа Пфоба, різницького челядника Адольфа Біргера, якому доказали теж співучасть у шпигунстві. У Празі арештували кельнера Новотного і бону Магду Сульц за шпигунство. В багатьох інших чеських містах арештували багато осіб.

МІЛІОНОВІ ЗЛОВЖИВАННЯ В СКАРБОВОМУ УРЯДІ.

В Радомі в скарбовому уряді викрили нові надужиття. Подробиці слідства держать у тайні. Здогадуються, що надужиття сягають мілionів. Арештували вищого службовця скарбового уряду, книговода Кожаровського.

ПРОФАНАЦІЯ КАПЛИЦІ КЕЛЕЦЬКОГО ЕПИСКОПА.

Польська преса від часу смерти маршала Пілсудського в травні ц. р., коли келецький епископ Лосінський заборонив дзвонити й вивісити жалібні хоругви з приводу смерти маршала, подає час-до-часу вістки про ріжні пакости, які роблять епископові Лосінському. Як відомо, підчас його побуту у Трускавці (при кінці травня і в червні ц. р.) уладжено в Трускавці та Дрогобичі демонстрацію проти нього, навіть із жалібними клепсидрами, а недавно появилися в часописах вістки, що чиясь рука не пощадила навіть епископської каплиці. Польська католицька пресова агенція (КАП) вислала до Кельців спеціального делегата задля інформації. Делегатові сказав сам еп. Лосінський ось що: „Що я вам можу сказати? Про все, що досі діялося, знаєте вже. До цієї пори ніщо не змінилося. І далі майже що дня у бруковій пресі кидають на мене очорнення. Яка велика ненависть до мене, свідчить найкраще те, що вже вісім разів вибили мені шиби в палаті. Та цього замало, бо допустилися зневаги святого місця, моєї приватної каплиці. Хтось із напасників кинув у вікно каплиці літрову фляшку, повну чорнила, яка впала на престіл, розбилася й облила чорнилом престіл, хрест і Розпятим та кивот. Слідів цього варварства не й досі є Це дуже болючі факти. Також багато журби спричинило нам припинення платні. Вже шестий місяць остаємось без гроша. Положення дуже поважне, тому, що не тільки духовенство бідує, удержуючися виключно тільки із скупих крізових доходів, але жахом проймає журба про долю духовної семінарії, бо нема грошей на її удержання. Як справи уложаться, не знаємо".

ЗА КОЛЬПОРТАЖУ ФАЛЬШИВИХ ГРОШЕЙ.

На стації Персенківка під Львовом арештовано перед кількома місяцями Леона Лева і Зіша Гавптмана із Замардинова, при яких знайшли кількасот фальшивих срібних монет. Слідство стверділо, що оба арештовані пускали в обіг монети, підроблені в Лодзі, при чому помагали їм Ізак Пінелес і Соломон Гершес. Всі чотири станули перед львівським судом, який засудив Лева на 7 літ, Пінелеса на 4, Гавптмана на 3 і Гершеса на 1 рік вязниці.

ТРАГІЧНИЙ КІНЕЦЬ ДИТЯЧОЇ ЗАБАВИ.

В Гуменові під Калушем бавився 12-літній хлопець Василь Свирид із своїм 8-літнім братом Миколою в цей спосіб, що привязав до кінця батога камінь та вимахував ним у повітрю. Нараз камінь урвався й з цілої сили вдарив 8-літнього Миколу в голову, вбиваючи його на місці.

ПОДАТКИ ПЛАТНІ КУКУРУДЗОЮ.

Міністерство скарбу в Югославії видало наказ, що всі державні податки можна сплачувати кукурудзою, причому уряд обовязується платити 20 проц. дорожче від ринкових цін. Тим способом уряд старається зарадити знижці цін на кукурудзу, яку хлібороби мусять продавати по значно нижчих цінах.

КАРАЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН СМЕРТЮ ЗА СТАХАНІВЩИНУ

МОСКВА (Росія). — Воєнний суд у Бердичеві на Україні засудив на смерть Василя Аксенчука і К. Степака за те, що ставились опозеційно до стахановщини, себто тої нової системи, що між іншим використовує робітника на лад американського „спід оп" (прискорення) для збільшення продукції. Аксенчука називає советський суд бувшим „куляком", а Степака — бувшим „бандитом".

Крім тих двох покарано ще багато інших українських селян вязничною карою та заповіджено, що продукція в Советах буде побільшатися, не звертаючи уваги на опозицію і жертви.

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА ПРО ПІДСУДНИХ НА ВАРШАВСЬКІМ ПРОЦЕСІ.

ВАРШАВА. — Варшавський „Роботнік" з 19 листопада пише: „Поліція вводить підсудних. Обвинувачені витаються усміхами. Майже всі мають незвичайно молоді інтелігентні обличчя. На них свої одяги, не вязничні. Гнатківська убрана в гарну чорну суконку. Має чарівне личко й промінний усміх, що не сходить їй з уст. Зарицька в гранатовій вовняній сукні виглядає неначе гімназійна учениця".

Вся польська преса стверджує незвичайно корисне враження, яке робить Гнатківська. Щодо інших то голоси поділені, навіть цілком суперечні. На „Гоньца Варшавского" — „всі підсудні роблять враження інтелігентних бистрих людей". Винятком є Чорній і Мигаль. Вони занедбані й менше інтелігентні. А для „Польски Збройної" саме Чорній „найповажніший з усіх обвинуважених". Закордонні кореспонденти найбільш зацікавлені осередньою особою процесу — Бандерою.

Розправі прислухується пильно, сидячи між публикою, відомий польський письменник Хороманський, минулорічний лавреат державної нагороди, і колишній віцемаршалок сойму Поялкевич, міністер освіти проф. Суйковський, як теж прокуратор Прахтель-Моравянський зі Львова, який приїхав на розправу з огляду на звязок цієї справи з будучими розправами проти ОУН. Між публикою є теж мама Лебедя, старша жінка в хустці, та його батько, якому вкінці вдалося дістати карту вступу.

ПОМЕР ЕРНЕСТ БРАЙТЕР.

ВІДЕНЬ. — Тут помер Ернест Брайтер, відомий з передвоєнних часів як редактор опозиційного польського тижневика „Монітор", що був пострахом не тільки для польської верхівки у Львові та в Галичині, але й для всіх кол з брудними душами і руками. Незвичайну боротьбу розвинув він був з польськими соціялістами та з польськими церковними колами. Користуючись великою популярністю серед опозиційно настроених низів усіх національностей, при перших парлямептарних виборах вийшов послом зі Львова, перемагаючи польську соціял-демократичну кандидатуру. У віденськім парляменті був завжди в тіснім звязку з Українською Парлямептарною Репрезентацією і був госпітантом Українського Клюбу. Після світової війни теж працював з представниками Уряду ЗУНР в користь української держави. Займався теж літературною працею. Помер у 70-тім році життя.

ПОЛЯКИ ПРО ІДЕОЛЬОГІЮ ПІЛСУДСЬКОГО.

КРАКІВ (Польща). — Професор краківського університету, Ст. Колачковський, написав між іншим таке, обговорюючи справу „державного виховання" по школах:

„Держава — це ще нічого не значить. Треба отверто й щиро сказати, якої держави хочемо: соціялістичної, комуністичної, християнської, фашистівської, чи може ще якоїсь іншої. Щойно тоді „державне виховання" перестане бути пустим звуком і набере реального змісту". Те все хоче теперішня польська влада заступити „ідеольогією маршалка". Є ідеольогія демократична (ідеольогія рівности), комуністична (ідеольогія збірної власности) гітлерівська (ідеольогія чистоти раси) і т. д. є й ідеольогія Пілсудського. Це ідеольогія незалежности Польщі шляхом „збройного чину". З хвилиною повстання Польщі як держави та ідеольогія скінчилась і тепер її нема. А нема господарської, суспільної чи культурної ідеольогії Пілсудського, бо такої — ніколи не було.

ПАТ ПРО ЗАЯВИ МУДРОГО І ПЕВНОГО.

ВАРШАВА. — Польська агенція телеграфічна розіслала по світі заяви „посла українського з Малопольскі Східної" і віцемаршалка Мудрого, в якій він сказав, що українські посли ввійшли до польського сойму, щоб гоїти старі рани", та що українське громадянство завжди було проти терору, якого вживають крайні українські елементи, підкреслюючи, що польський уряд уже „річево" ставиться до українських вимог. А посол Певний (хрунь з Волині) теж заявив в імені „українського народу", що нарід хоче співпрацювати з польським урядом, та що вірить „Річи Посполитій і її урядові".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's Issue (witr Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзи Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

За кожду зміну адреси платиться 10 цент.ві

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„ВЕСЕЛИЙ РЕФОРМАТОР"

В американській політичній літературі й журналістиці йде тепер завзята боротьба за політику президента Рузвелта. Пишеться не тільки статті, але й цілі книжки про те, чи його політика може виратувати американців з тої біди, в яку вони тепер улетіли, як муха в мазь. Багато з того писання треба взяти на рахунок наближаючоїся виборчої кампанії за уряд президента, але багато з того має теж зовсім поважну вартість для розгляду основних питань фундаментальних справ краю.

Як видно з ґазетних донесень, проти Рузвелта встає до боротьби дуже поважна сила: американські фабриканти й банкирі. Вони закидують президентові нищення американських традицій щодо ведення бизнесу, головно вмішування уряду у ведення бизнесів, які вони охрещують ріжними негарними йменами, аж до комунізму включно. Це могло би показувати, що президент Рузвелт є дуже люблений комуністами, соціялістами, — словом, радикалами. Так щонайменше повинно би виходити на думку тих, що думають противенствами: що не біле, то чорне.

Тимчасом, коли подивитися, що думають про Рузвелта радикали, то покажеться, що вони з нього теж невдоволені, а декотрі майже таксамо, якщо не більше, як фабриканти й банкирі. В нюйорськім тижневику „Ню Репоблик", наприклад, появилася стаття, в котрій Джан Флин, вашинґтонський кореспондент ґазети, доказує, що Рузвелт є справді найкращим приятелем великих бизнесменів, фабрикантів і капіталістів, та що всякі промови про потребу реґуляції й обмеження бизнесу — це тільки гарні обіцянки в сторону робітників, яких самий автор тих слів не думає ніколи виконувати.

У тім самім числі ґазети „Ню Репоблик", де поміщено статтю Флина, редакція помістила свою заяву, в котрій редактори кажуть, що вони не годяться з виводами свого кореспондента. Вони зовсім інакше пояснюють політику Рузвелта. Вони годяться з виводами одного з редакторів цеї ґазети, Морица Голґрена, у його книжці про Рузвелта під наг.: „Веселий Реформатор". Голґрен доказує, що Рузвелт не має найменшого поняття, за що йде основна боротьба в Америці. Є це чистий політикан, себто людина, що хоче всім подобатися. Він хоче бути люблений ріжними суперечними течіями, що ведуть зі собою боротьбу на ножі.

Декому може це виглядати на велику хитрість. З особистого погляду це може й політичний розум. Може він дасть Рузвелтові новий вибір. Та що це дасть краєві? Чи розвяже це якенебудь пекуче питання краю? Чи заведе його тільки в таку замотану ситуацію, що з неї не буде виходу крім якогось очайдушного зусилля, в роді націзму?

СУД НАД УКРАЇНСЬКОЮ МОЛОДЮ У ВАРШАВІ

З акту обвинувачення, зладженого польською прокураторією.

(З львівського часопису „Українські Вісти").

(б)

ІСТОРІЯ У. В. О.

На підставі документів міністерства внутрішніх справ і II. відділу головного штабу, і то документів, що походять з тайного архіву УВО і ОУН, а саме: 418 оригіналів і 2,055 відбиток оригіналів — машинописів, рукописів листів, справоздань, протоколів, рахунків і інших документів орґанізації, які дістались вище згаданим чинникам в осени 1933 і 1934 з нагоди ревізій, що їх перевели чехи серед визначних діячів ОУН (у О. Сеника, В. Забавського, Яр. Барановського, В. Мартинця, О. Чучкевича, Дм. Равича й Е. Кульчицького) історія ОУН так представляється:

Українська Військова Орґанізація повстала в 1920 р. в Східній Галичині. Її членами були бувші військові. Першим актом терору був замах Федака на марш. Пілсудського дня 25 вересня 1920 р. у Львові. По арештуванні Федака акція УВО на деякий час припинилася. Тоді в проводі УВО станув бувший командант Січових Стрільців, полк. Евген Коновалець. В 1922 р. з нагоди перших виборів відновлено акцію й тоді згинув Сидір Твердохліб. Коновалець тікає за границю.

По признанні Радою Амбасадорів у березні 1923. р. Польщі суверенности в Східній Галичині, вибухає ціла низка терористичних актів. У 1924 р. був замах на президента Войцеховського, а потім низка нападів на почтові амбулянси і врешті в 1926 р. замах на куратора Собінського.

В 1924 р. повстала в Празі орґанізація Української Національної Молоді, в 1925 злилося кілька еміґрантських орґанізацій, придніпрянські в „Леґію Українських Націоналістів", що висунула гасло соборности України. Ця „Леґія У. Н." і Орґанізація Української Молоді створили Союз Орґанізацій Украніських Націоналістів (1927) і виступили з гаслом скликання Великого Націоналістичного Конґресу.

Це спонукало Коновальця зліквідувати УВО і посягти за впливи в новоствореній орґанізації, що йому вдалося.

Дня 3 лютого 1928 р. відбувся у Відні Конґрес націоналістів, де головою створеної там Орґанізації Українських Націоналістів вибрано Коновальця. Очевидно, в такій орґанізації були ріжні тертя і зміни на провідних становищах (видалено Кожевникова, Костарева й Моралевича, а впроваджено О. Сеника).

ПРОВІД ОУН.

Склад Проводу ОУН перед убивством Перацького такий: голова — Коновалець, секретар — Мартинець, орґ. реферат — М. Сціборський, політ. реф. — Андрієвський, військовий — ґен. Капустянський, ідеольоґічний — д-р Дм. Демчук, пропаґанда — Мартинець, звязок — Макар Кушнір, фінанси — О. Сеник.

Суд. ОУН: голова — Кушнір, судді — Андрієвський і Демчук, прокуратор — В. Мартинець.

Крім цього при Проводі створено „Військовий Штаб Проводу Україн. Нац."

Його склад: шеф штабу — ґен. Курманович, шеф вишколу — Олекса Бойків, шеф канцелярії — полк. Роман Сушко, далі — інж. М. Селешко і ґен. Капустянський.

Це назверх. Дійсна влада є в руках УВО, а склад її такий: командант — Коновалець, секретар — Мартинець, бойовий реферат — О. Сеник, звязок, розвідка й кадра — Ришард Ярий, вишкіл — Сушко, фінанси — Федина, справи Буковини й Підкарпаття — Яр. Барановський.

Крім того установлено заграничних секретарів для ріжних країв, а саме: В Італії — Опацький, у Бельґії — Андрієвський, у Франції — О. Бойків, в Австрії — Микола Сушко, в Болгарії — Іван Шиманський, а згодом Ніцкевич, в Швайцарії — сам Коновалець, в Анґлії — Ляхович, в Литві — О. Ревюк, у Німеччині — Ріко Ярий, в Данціґу — Андрій Федина й заступник його Ал. Зґорлякевич.

Завдання ОУН.

Далі обговорює акт обвинувачення спосіб принимання членів до ОУН, поділ його праці в Польщі і завдання. Як подає акт обвинувачення, завданням УОН є створення самостійної української держави на землях, що належать тепер до інших держав. В теорії УОН свою акцію звертає проти Польщі, Совєтів, Румунії, Чехословаччини, однак у практиці діяльність УВО і ОУН обмежується виключно до Польщі. Це й було причиною невдоволення серед членів ОУН — придніпрянців, мовляв, ОУН це галицький рух. Після такого заміту ОУН звертає своє вістря і проти Совєтів, однак не на території СССР, але в Польщі (замах Лемика на Маїлова, бомба в друкарні, де друкувалася комуністична „Праця", й інші).

Найсутнішою прикметою ОУН є те, що вона поширює засади, що українську державу треба створити шляхом революційного насильства, а заки настануть догідні умовини для виконання революції, ОУН прямує до її підготови через терор, аґітацію, вишкіл і збройні виступи.

Крім цього визначну ролю відіграє — каже далі акт обвинувачення — пропаґанда. Її ціль — це викликання непослуху владі й розбудження ненависти до Польщі. Пропаґанда УОН використовує смерть боєвиків, кольпортуючи їх знимки і влаштовуючи панахиди.

Як каже далі акт обвинутачення, протимонопольна акція — це теж робота ОУН, що зміряє до спричинення шкоди польському скарбові.

Вишкіл і терор.

Головним засобом і найуспішнішим — як каже акт обвинуваченння — для пропаґанди ідей ОУН — це поодинокі акти терору. Всі ці напади на почту важає ОУН чимсь у роді показу справности поодиноких ґруп і підготовою до майбутньої революційної масової акції.

Крім цих виступів вишколює ОУН своїх членів на майбутніх старших, а це шляхом студій терену, читання військових підручників, влаштовування спеціяльних інструкторських курсів, тощо.

Фонди ОУН.

Ціла та орґанізаційна дільність пожирала величезні гроші, тому й боротьба за ці фонди була постійною журою проводу ОУН. Орґанізація, яка колись вела на чужу користь розвідку, що стала головним джерелом утримання її, цю розвідку закинула й опинилась у доволіп прикрому фінансовому положенні. Надія на гроші з краю часто заводила, бо напади на почту в Польщі майже не вдалися, тому рішено звернутися за грішми в іншому напрямі.

Одним із джерел постійної грошевої допомоги в останніх літах була Північна Америка, де зорґанізувалася сильна українська еміґрація. УВО, не творячи там власних відділів, здобула собі там вплив і звязала ідейно такі т-ва, як: Орґанізацію Державного Відродження України — ОДВУ, „Обєднання Українських Націоналістів", „Українське Національне Обєднання".

Ці орґанізації є в постійному звязку з проводом ОУН, продають надсилані примірники „Сурми", „Розбудови Нації", і в першу чергу заповняють каси ОУН постійними переказами грошей зі складок членів товариств, зі збірок з імпрез. Таку поміч еміґрація давала виключно майже для ОУН, а гаслом для того було і є „боєвий фонд у краю".

Час від часу до Америки виїздили найчільніші провідники ОУН і там аґітували за збільшення грошевих посилок для орґанізації. В розумінні начальної команди ОУН, на касові впливи з Америки найкраще впливали добре переведені акти терору в краю.

Всежтаки, хоч поміч еміґрації була дуже велика, — не вистарчала на покриття видатків на втримання великого апарату і на ведення безперервної діяльности на шкоду Польщі. Допомагав ОУН грошево ще литовський уряд.

ДОПОМОГА ЛИТОВСЬКОГО УРЯДУ.

Акти, що їх чеська влада знайшла в часі ревізії у Сеника й віддала до диспозиції польських властей, виявили, що впродовж кількох літ литовський уряд помагав грішми і гостиною. В Ковні сидів постійно представник ОУН — Осип Ревюк, який у Ковні виступав під прізвищем Йонаса Бартовіціюса. Ревюк заряджував виданням у Ковні „Сурми" й інших видань. Головним завданням Ревюка було старання грошей.

З актів виходить, що литовський уряд виплачував на руки Ревюка чвертьрічно 1,500—2,000 долярів, з чого Ревюк затримував собі 200, а решту переказував Коновальцеві. В цей спосіб у році 1930 заінкасував Коновалець від Ревюка 6,476.63 дол.

З литовських пашпортів користали всі провідники, що їздили до Америки й европейських країв. З актів виходить, що Коновалець був у тісному звязку з литовським міністром закордонних справ — Завніюсом, який прихильно ставився до української справи і причинився до того, що литовський уряд засилював каси ОУН.

Буджет ОУН.

Хоч справами фінансовими завідував Сеник, дійсним грошевим господарем був сам Коновалець, який свобідно розпоряджувався грішми орґанізації. Про грошеві справи говорять документи і квіти, знайдені в Празі у Сеника. З них виходить, що доходи з Америки впливали на адресу Федини в Данціґу, а допомога литовського уряду просто на руки Коновальця. Федина розділював так, що частину висилав до „Бази", себто Галичини, більшість до Коновальця, а решту на поодинокі адреси. Рахунки за 1930 рік виказують, що через Данціґ вплинуло 15,595.77 дол. а через Коновальця 713 дол. Разом з литовськими переказами доходів було 22,784.44 дол. З того Федина вислав до краю 3,960 дол., а Коновалець 365 дол.

В 1931 р. вплинуло на руки Федини з Америки 16,517.54 дол. З тої суми на припоручення Коновальця вислав Федина до Польщі 7.425 дол.

В 1932 р. доходи змаліли до половини і до краю вислано всього 2,740 дол. В 1933 р. наступила поправа, бо до краю вислано 81,500 зл., а крім цього окремо на дозброєння біля 20,000 зл.

ЯК ГОСПОДАРИЛИ ГРІШМИ.

Акт обвинувачення каже, що деяке світло на господарку кидають рахунки, що їх знайдено в Сеника. Звіт з 1931 р. виказує 30,580.90 зл. приходів. З того на ОУН видано 15,091 зл., на боєвий реферат 2,326, на процеси 8,925 зл., на допомогу вязням 4,530. Між іншим є там, що на „Український Голос" (що його редаґував теперішній редактор „Шляху Нації" — Зенон Пеленський) видано 6,700 зл.

Платні Проводу були досить гарні, бо прим. Коновалець побирав місячно 150 нездевалюованих долярів, а крім цього окремо діставав на репрезентацію, поїздки, адміністрацію тощо. Те саме й інші провідні члени. Заграничним експонентам так гарно не платили, бо між іншим „секретар" у Болгарії Іван Шиманський отримував місячно 5 дол., а врешті і те йому стримали і доведений до краю — застрілився.

Данціґ—Прага.

Як Данціґ, так і експозитура в Чехословаччині, це були пункти, куди загрожені в Польщі члени тікали перед карою. В Данціґу сидів постійно Федина, а в Чехословаччині сидів постійно цілий штаб з поодинокими рефератами. Завданням обидвох цих експозитур було ще перепачковування літератури до краю. В актах, знайдених у Сеника, відкрито теж граничні пункти переходу: між іншим є там назви „Ясіня", „Клемпуш", що їх подає в зізнаннях Малюца, відносно стрічі Мацейка з Барановським.

(Далі буде)

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(Від 15 жовтня до 30 листопада 1935).

I. Прихід:

З перенесення з попереднього адміністраційного року		$ 440.17
Прихід		2,727.64
Разом		$3,167.81

II. Розхід:

а) Висилка до краю:		
1) На визвольну боротьбу	$1,300.00	
2) Інваліди	1,000.00	
3) Політичні вязні	175.00	
4) Народній Дім і читальня в с. Жабинці	109.00	
5) Рідна Школа	100.00	
6) Письменники	60.00	
7) Народній Дім в Розношинцях	50.00	
8) Сироти	50.00	
9) „Просвіта" у Львові	25.00	
10) Читальня в Староміщині	25.00	
11) Видавництва	25.00	
12) Музей у Празі	25.00	
13) Політичні вязні з Старої Соли	25.00	
14) Народній Дім у Висоцку	16.00	
15) Студенти в Югославії	15.00	
16) Лемківщина	15.00	
17) „Жіноча Доля"	6.00	
18) Висилка грошей і письм	16.56	$3,037.56
б) Кошти вдержання канцелярії		25.00
Разом		$3,062.56

III. Зіставлення:

Прихід	$3,167.81
Розхід	3,062.56
Остається в касі Обєднання з кінцем листопада 1935 р.	$ 105.25

Обєднання Укр. Орґанізацій в Америці.

СОН ПІСЛЯПЛАТНИКА

(Гумореска).

Спить крамар Онисько Вага і сниться йому, що він помер. Га! Старість, не радість, а смерть не потіха... Але вмер — пропало. Дихавничий був сарака. Бувало, — як збігне з гладущика молоко, як накоптиться в хаті, то Ониська так душить, аж очі наверх лізуть.

Душило його, душило, аж задушило.

Стала крамарська душа перед небесною брамою:

Стук! Стук!

Заспівав райський ключ і вихилилася сивезна борода св. Апостола Ключника:

— А хто там?

— Я, крамар Онисько Вага, з кооперативи „Тримаймося-Недаймося", спілка з обмеженою порукою в Заплотові, почта в місці.

— Ага...

Наложив св. Петро окуляри й розгорнув грубезну „Книгу Приходів" із доземного світу.

— Як, кажеш, називаєшся?...

— Вага, Онисько Вага. Мама Текля, тато Яким. Жонатий. Жінка Параска, дай їй Боже царство небесне, вже давніше переставилася...

— Чекай, чекай... Вага, кажеш... А, Б, В... Гм!... Нема тут такого... Ти помилився, чоловіче. На інші двері.

Ониськова душа подрапалася за вухом.

— Неможливо, каже, Достойна Особо, щоби я помилився. Я 15 літ був крамарем і найменшої помилки не зробив у рахунках.

— А, крамар! — покивав головою св. Петро. — То готово бути пекло. Йди, чоловіче, туди просто в сутерини і там замельдуйся. Крамар!... Звісна річ...

І небесна брама зачинилася перед самим Ониськовим носом.

Га, трудно. Зліз Онисько під пекольні врата і калатає, щоб його пустили. Вискочив Люципер із цапячою борідкою і з радости дриґнув ратицями.

— А, гості...

Але і в пеклі є свої книги і статистика, бо нині без рахунку ніхто не жиє. Перевертає Люципер Книгу Грішників, сюди, туди, геть і назад — нема Ониська.

Скривився чорт, посумнів.

— В наших книжках, каже, тебе нема. Шкода нам тебе дуже, бо від прибутку голова не болить, але мусимо триматися того, що в книжці стоїть, щоби був якийсь порядок. Ти, каже, певно небесний пташок.

— Та де — каже Онисько — небесний... Нема мене в тамтих книгах.

— А, то йди до чистилища.

В чистилищі переглянули Архангели свої друки і кажуть.

— Ні! Ти до нас неприналежний. На інші двері.

Онисько скаржиться.

— Деж, каже, я врешті подіюся. До неба неприналежний, до пекла — неприналежний і до чистилища — ні. А десь мушу подітися. Пустіть хоч десь за двері, бо не буду в люфті висіти. Холодно, зима йде.

— Ти, кажуть Архангели, скокни ще раз до неба. Най вони ліпше переглянуть свої скрипти. Може старенький Апостол не доглянув, або що... Кажи, най він сконтролює загальний спис душ.

Вертається Онисько Вага до неба.

— Сконтролюйте, каже, спис душ. Десь, каже, мушу бути записаний, бо я з тої самої планети, що й усі. З Заплотова.

Кликнув св. Петро св. Івана — шукають разом. Перевертають книги від самого початку світа. Врешті св. Іван знайшов.

— Є, каже. Онисько Вага, правда?

— Ага!

— Крамар?

— Так...

— Літ 60?

— Минуло на Покрови.

— Бодай тебе, кажуть Апостоли, а щож ти тут робиш?! Таж ти мав ще жити 10 літ? Чогож ти так поспішився?... В Етіопії воював, чи що?...

— Ні, каже, Онисько, в Етіопії я не був, але мене Каса Хорих трохи лікувала.

— Ага! Так, так, вона нам завжди скорше душі присилає. Але — нема ради. Виїмково десь тебе тут притулимо, як покажеться, що ти чесна душа і нічого не наброїв.

Глянув св. Петро на Ониськове конто і здивувався: Чисте, як сонце.

— Гарно, гарно. 15 літ був у кооперативі і ні разу не зробив манка. Але, чекай но: Чи ти комусь щось не завинив?

— Ні, каже Онисько, я ні ґрейцаря нікому не довжний.

— Ану, пригадай собі ліпше.

Онисько стукнув себе в чоло.

— Такой ні — каже. — В мене все йшло рихтельно. Винен був, що правда, в Повітовім Союзі за паперові торби, але вчора заплатив.

А св. Петро тиць йому під ніс конто:

— А то що? Незаплачена передплата за пів року!! Цілих 10 злотих!...

Ониськова душа зісунулася до пят. Зтхнув сердега, аж зорі небесні закліпали віями.

— Так... Признаюся до гріха. Винен, винен. Мав я вже тих чеків і тих упімнень за гроші повно за образами, а все зволікав. Був би й вислав, якби та Каса Хорих мене так скоро не вилікувала... Пропало...

— Так, пропало! — каже гостро св. Петро. — За тих 10 злотих будеш, мой, 10 літ висіти в повітрі і ніде тебе не приймуть. Не караємо тебе за злу волю, бо ти, може був би і вислав ті гроші, але караємо тебе за руське недбальство! З Богом, Парасю!...

Гримнула небесна брама, аж наш Онисько захитався й полетів стрімголов у міжпланетні простори.

Летить, летить, летить — і збудився. Холодний піт облив його цілого. В одній сорочці виліз із постелі, добув зза образу переказ і зараз рано прислав нам гроші. Написав теж лист про свій дивний сон. А на кінці додає:

„Будьте такі добрі подивіться добре по картотеках, може я ще вам щось завинив! Може за календар? Може за книжки? Напишіть зараз що й як, бо мене далі Каса Хорих лікує, а як що до чого, то най мене Бог не карає на тамтім світі за руське недбальство. Бувайте здорові!" — („Наш Прапор").

ІКр.

В школі політичних наук.

— Як називається мітична постать, що є наполовину конем і наполовину чоловіком?

Ученик мовчить, а вчитель помагає, пригадуючи:

— Цент....

— Центрум сойму — підхоплює ученик.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

Желятинові (6 за 25 ц.) 5 ц.
Українського стилю (6 за 25 ц.) 5 ц.
Листовий папір з віршом на Різдво 10 ц.
Книжковий з віршом на Різдво 10 ц.

Замовлення і гроші слати на адресу:

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., або P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

КРИК І ШЕПІТ.

У школі інжинірії в лондонськім університеті придумали спосіб мірення сили голосу. Поділивши цілу скалю голосности на 100 „фонів", почали міряти, як голосно людина висказує ріжні почування. Голос на 100 „фонів" такий сильний, що людина чує біль в ухах і не хоче служати.

Кажуть, що як молодий чоловік каже дівчині „я тебе люблю", то він вживає всього 15 „фонів". Таке записав метер для мірення галасу, уставлений 4 стопи від них. Коли дівчина його прийме, вони поберуться і потім почнуть сперечатися за звичайнісінькі річи в світі. Вони часто вживають голосу, що має 65 „фонів".

Значиться, дві третини дороги до болючого голосу.

І значиться, подружжя не все таке, як воно виглядає молодим, що собі нашіптують на вуха.

І що ще більше ймовірне, то те, що шепіт деколи більше говорить, як найдужчий крик. І чи не дальше зайшли би посварені подруги, якби замісць кричати, вони собі пошептали?

ЯК ПОМАГАЮТЬ ТИМ У СТАРІМ КРАЮ.

Злучений Американський Жидівський Комітет подає в своїм звіті за 1934-тий рік, що від весни 1933-го року до осени 1935-го року на допомогу жидам у Німеччині комітет видав 902 тисячі долярів.

Всіх жидів у Німеччині є 600,000 душ. Можемо тепер з допомогою жидам у Німеччині прирівняти нашу допомогу півосьма міліонові українців під Польщею, що знаходяться менше-більше в такім положенню, в якім знаходяться жиди в Німеччині. Коли таке порівнання може бути несправедливе, бо жидів в Америці є може 5 міліонів, тоді як українців в Америці всього пів міліона, себто 10 разів менше, то порівнаймо всю цю допомогу, яку ми з Америки даємо всім українцям під усіми окупаціями з сумою 2 міліонів 654 тисяч долярів, котру жидівський комітет зібрав і видав за той час на допомогу жидам у Німеччині і в східній Европі, поділивши суму жидівської допомоги через 10.

З цього виходилоб, що якби українці відповідно до свого числа мали давати своїм землякам таку допомогу, яку дають американські жиди, то українці повинніб дати на старий край 265 тисяч долярів.

Може й це ще виглядалоб несправедливе порівнання, бо жиди, як купецький нарід і багато старші еміґранти, багатші від українців. Припустивши, що вони два рази багатші, випалоб, що українці при такій жертвенности, як у жидів, зложили би за згаданий час 132 тисячі долярів.

А скільки вони справді зложили?

КОРОЛЬ І АРТИСТ.

Підчас свого гостинного виступу у Відні відомий в Америці дириґент Тосканіні мав таку пригоду. На перерві між двома частинами концерту до нього підходить якийсь панок і представляється йому як висланник Фердинанда, бувшого короля Болгарії. Король вислав його, щоб зложити дириґентові ґратуляції та сказати, що король хотів би дуже зложити ці ґратуляції особисто. Це значило, що король запрошує Тосканінія до себе в льожу. Тосканіні подякував та заявив, що він підчас перерви відпочиває.

Король Фердинанд подумав собі, що Тосканіні певно не зрозумів докладно, чого від нього хочуть. Він післав післанця ще раз. Тосканіні сказав йому: „Я говорив вам, пане, що я підчас перерви все відпочиваю. Це моє правило, а своїх правил життя я не ломлю навіть для короля!"

Історія не записала, що сказав король, як йому донесено про відповідь дириґента. А шкода, бо якби король умів дати добру відповідь, то був би записався в історію як розумний чоловік.

Зовсім нерозумний король Еспанії Филип Другий при одній такій нагоді дав таку відповідь. Він відвідував раз зі своєю дружиною робітню славного еспанського маляря Веляскеса і приглядався як цей працював. Підчас цього Веляскесові випав з руки пензель. Король схопився, підняв пензель і подав маляріві.

„Ваше величество", сказав один з двораків, „виж не зробили би цього навіть для найбільшого шляхтича свого царства".

„Так", сказав король, „бо з кождого маляря я можу зробити шляхтича, хочби найстаршого, але навіть з найстаршого шляхтича я не можу зробити маляря".

ПОШАНА ДЛЯ КОНЯ.

Американець Івен Шипмен написав книжку п. з. „Вільно для всіх". Говорить у ній про кінські перегони.

Так ціла книжка про кінські перегони. Дивно? Якби ви були так кіньми захоплені, як він, то не подивувалисяб. Дивувалася його любка, а автор їй сказав: „І ти їх любилаб, якби ти на них стільки заробила, що я".

Є люди, що в такий саме спосіб люблять інших людей.

250 РОДІВ ПШЕНИЦІ В ЕТІОПІЇ.

Російський учений академік Н. І. Вавилов оголосив опис подорожі й наукові висліди виправи, з якою в 1927. році вибрався був до Етіопії. Виправа за чотири місяці зробила коло 2,000 верств головними хліборобськими околицями Етіопії та зібрала багатий науковий матеріял, головнож коло 6,000 примірників етіопських управних ростин.

Вавилов подає тепер висліди наукових розслідів матеріялів і передовсім стверджує подиву гідну ориґінальність етіопської управної рістні, яка містить самостійні верстви та родини управних ростин, в інших країнах невідомих.

Щодо скількости ботанічних родів пшениці, гористу Етіопію треба би поставити на першому місці у світі. Із 650 родів пшениці, що їх знають ботаніки, 250 припадає на Етіопію.

Що торкається матеріялу, який виправа принесла з Етіопії, академік Вавилов сказав, що етіопські управні ростини дуже цікаві також для европейського рільництва. Етіопський ячмінь дуже добре достигає і в північних европейських смугах, а навіть поза полярним кругом, де суперничить із найліпшими тамошніми породами ячменю. Деякі роди етіопського ячменю та гороху вже плекають у великих розмірах. Ці ростини дуже добрий матеріял для схрещування і плекання нових пород.

Академік Вавилов зазначив, що з дослідів за останніх кілька літ видно, що багато етіопських ростин із гористих околиць, які там ростуть серед умовин короткого дня та довгої ночі, дуже добре вдаються на далекій півночі під умовинами довгого дня та короткої ночі.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

УКРАЇНСЬКІ СТІННІ КАЛЄНДАРІ на 1936 Р.

В КОЛЬОРАХ, КАЛЄНДАРІЮМ ДРУКОВАНЕ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ, СВЯТА ОЗНАЧЕНІ ЧИТКИМ ЧЕРВОНИМ ДРУКОМ НА КОЖНИЙ ДЕНЬ.

ЗАСВИСТАЛИ КОЗАЧЕНЬКИ	25 ц.
ГУЦУЛ НА ПОЛОНИНІ ПАСЕ ВІВЦІ	25 ц.
ДІВЧИНА В УКРАЇНСЬКІМ СТРОЮ	25 ц.
УКРАЇНСЬКИЙ ПАРУБОК І ДІВЧИНА СИДЯТЬ КОЛО КРИНИЦІ	25 ц.
ХЛОПЕЦЬ І ДІВЧИНА НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ	25 ц.
СИНИ МОЇ, ГАЙДАМАКИ	25 ц.
ШЕВЧЕНКО, ДРАГОМАНІВ І ФРАНКО (всі три на однім календарі)	25 ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО	25 ц.
ІВАН ФРАНКО	25 ц.
ПРЕЗИДЕНТ РУЗВЕЛТ І ЙОГО ЖІНКА	25 ц.
ДІВЧИНА З ПРАПОРОМ	25 ц.
РІЗДВО ХРИСТОВЕ	25 ц.

Замовлення і гроші слати на адресу:

"SVOBODA," 81-83 GRAND ST. (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J,

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

З принятим звичаєм святкувати кождого року роковини Листопадового подвигу, відсвятковано і в нашій громаді дня 24. листопада хвилю відродження української державности.

Пополудні відправлено в церкві панахиду за поляглих наших борців. З огляду на недугу місцевого пароха, о. О. Павляка, панахиду відправив о. В. Лотович з Джерзі Ситі, причім сказав принагідну проповідь, котра була навіяна патріотичним духом, а при кінці візвав присутніх до жертви на наших інвалідів.

На середині церкви була уладжена могила з березовим хрестом і чорною лентою з написом: „Вічная память борцям за Україну". Коло могили перші станули діти рідної школи, котрі взірцевим порядком увійшли до церкви під проводом учителя В. Мельника. Потім прийшли січовики в одностроях, котрі прибули з Джерзі Ситі на наше свято і положили на могилі кріс і шаблю — як символ боротьби за волю України. Панахиду співав хор „Боян" дуже мило.

Після панахиди відбулась друга часть свята: концерт у церковній галі. Програма була ріжноманітна, бо складалась із співів хорових, сопранового соля, дуету, виступу дітей рідної школи з вправами, піснями і деклямаціями і виступу членів Січової Орґанізації, котрі також є членами хору „Бояна", а котрі відограли сценічну картину з листопадових днів. В тій картині виступають діти січового стрільця, і коло гробу свого батька присягають зі сльозами в очах, що пімстять кривду, заподіяну їм ляхами. Вони беруть шаблю і кріс з гробу батька і кидаються в боротьбу за Україну. Ідуть докінчити діло, яке їх батько започаткував. Який був настрій, яка була тишина, як з гробу підводиться постать Січового Стрільця і в півтемряві говорить про боротьбу і незавидну долю нашої любої України! Потім відходить, або вірніше, зникає без найменшого руху, бо йде кликати всіх вірних синів і доньок у бій за правду і волю.

А кінцева сценка: Україна в повному світлі. На сцену вбігають стрільці, скидають кайдани з неї, а дітвора під звуки пісні „О, Україно" бадьоро входить на сцену, стає в ряди, будує вежі по обох боках України і твориться живий образ України. Учасниками цього образу були п. М. Гриник і п. М. Білик і панночки Р. Корило і М. Маньків. Вони вивязалися по артистичному. Також свої функції виконав дуже добре і на час п. М. Борис.

Святочну промову виголосив д-р Л. Цегельський, що говорив цілу годину і зясував положення нашого народу під усіми займанщинами, вияснюючи ті всі труднощі, в яких приходилось нашій армії змагатись у боях за свою державу. Ні одна армія в світі не може похвалитися героїчнішими подвигами від української армії. Такий нарід, як наш, не може пропасти і не пропаде, бо він має в собі ту життєву силу, яка його веде вперед. Треба єдности й освіти, а тоді певно здобудемо те, що нам належиться. Так говорив бесідник, а публика нагородила промовця рясними оплесками.

Сопранове сольо співала пані М. Драґанчук, а дует пп. А. Борис і М. Адамс відспівали симпатично, за що публика також винагородила їх довгими оплесками. Фортепяновий провід був у руках панни А. Катериняк. Всі точки програми виконано дуже добре.

В деклямаціях найкраще вивязалися п. М. Гриник і пп. Р. Корило й О. Коваль. Ці деклямації додали до свята поважного настрою.

Про значіння Листопадового Свята говорив учитель В. Мельничук. Він коротко оповів, чому ми повинні святкувати ці свята, підкреслюючи, що ми тими Листопадовими Святами мусимо себе так освідомити, що як прийде ще один зрив, і наш нарід стане до боробтьби за свою державу, то щоб ми тоді не дивились на нікого, ні на фарисейські Ліґи, ні на ніяких чужосторонніх дипльоматів, а власною солою брали те, що нам належиться.

Вкінці горячо завізвав до збірки інвалідам. На галі зібрано $41, а в церкві $12. Разом $53. Гроші вислано через Обєднання на українських інвалідів.

Здається, що в порівнанні з великими громадами Бейон не є позаді. А заслуга тут тих усіх, що причинились до звеличання тієї хвилі, в якій родилася в муках і крови наша воля, наша самостійна українська держава. Належиться щире признання всім виконавцям програми, а головно членам хору „Бояна", бо ці члени майже кожного року дають почин до цього свята і під їх орудою це свято відбувається. Також дяка діточкам рідної школи, що так здисципліновано виступають під проводом свого провідника і доконують великих діл, бо своїм співом чарують не тільки своїх, але й Американців, які пишуть про це в своїх часописах і нас кладуть за зразок іншим народностям. Далі належиться признання цілком справедливо, бо за працю, місцевому учителеві п. В. Мельничукові, бо викликати такий святочний настрій, як був на святі, то треба було добре подумати, як уложити і виконати програму.

Відспіванням національного гимну закінчено це таке славне свято, а нарід вдоволено розійшовся домів з думкою, що на другий рік треба буде це свято святкувати вже у більшій салі, бо ним інтересуються вже не тільки старші, але й молодь.

Василь Савран,
бувший стрілець У.Г.А.

ОБУРН, Н. Й.

Про наше свято.

Скажу правду, що ніяково було мені читати наш часопис і бачити там згадки про ріжні громади, а про нашу — нічого. Виходило, що ніби в нас уже завмерло всяке народне життя, але по правді так зле не є.

От на припоручення церковного комітету наше товариство „Боян" влаштувало дня 3. листопада Листопадовий Концерт. На панахиду за героїв, яку відправив о. С. Побуцький, зійшлося народу як на Великдень. Уставилися з прапорами Січовики, Братства і Сестрицтва. Панахиду правили два священики: з Оборн і Сиракюз.

Концерт відбувся у Січовій галі. А підготовив програму наш хор під умілою управою дириґента Двораківського і при участи мандолінової орхестри, якій супровожала на пяні учителька-американка.

Нашому хорові всі мусіли дати признання за працю і совісне виконання, як теж треба тесаме сказати і про орхестру, яка чудово пригравала.

Комітет з о. Побуцьким повели збірку і зібрали $31. Додали по 50 ц. К. Стін і І Коковський. Разом $32. По відтягненню видатків вислано до Обєднання $25 з призначенням для інвалідів.

При кінці зазначу, що це є трохи замала сума на нашу громаду. Знаю, що можна добутися до патріотичного серця наших громадян, коби тільки була згода між нами. А з нашим парохом і хором можемо влаштувати ще неодин концерт, чи щось подібне, і не лишатись позаду інших громад. Дбаймо про славу Божу і про честь і добро нашої України.

Учасник.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Замісць ювилейного свята — нові члени для Союза, а фінансова поміч для Рідного Краю.

На минулих річних зборах відділу 204 У. Н. Союза між іншими справами обговорювано справу обходу ювилейного свята з приводу десятьліття існування відділу 204 У. Н. Союза. Те десятьліття припадало на серпень цього року. Отже члени постановили, щоб відсяткувати десятьліття існування відділу, одначе не ювилейним концертом, як це звичайно робиться, але придбанням якнайбільшого числа нових членів у ювилейному році та зложенням відповідних датків на поміч Рідному Краєві.

Ювилейний Рік добігає вже кінця, і тут я подаю вислід праці за цей рік. А є він такий: на протязі цього року **приєднали ми до Союза 45 повнолітніх членів і 6 дітей, отже разом 51 членів.** У такий спосіб наш відділ збільшився так, що він тепер щодо числа членів є другим найбільшим відділом у місті Ню Йорку. Коли ми основували цей відділ у 1925 році, то в початках він мав 27 членів, а з кінцем листопада цього року наш відділ уже начисляв 175 повнолітніх членів, і 63 дітей. Крім нових членів, була виконана також і друга вимога ювилейного року, а саме, члени зложили $69 на поміч Рідному Краєві. З тої суми передано на визвольну боротьбу $50 Першому Конґресові українських націоналістів у Ню Йорку, а $10 переслано через Обєднання на Музей Визвольної Боротьби в Празі.

Жертви зложили: по $1: П. Мартинюк і Д. Галичин; по 50 ц.: С. Галичин, М. Близнак, Марія Близнак, М. Видник, Г. Видник, Л. Мороз, д-р Н. Пелехович, О. Гаврилко, П. Мигаль, о. П. Журавецький, І. Дорош, В. Ґельнер, М. Ґельнер, П. Редчук, В. Шустакевич, І. Гудима, І. Готра, Н. Новаківський, О. Боляк, А. Пилипишин, М. Каришин, М. Воробець, А. Куцик, М. Ковердович, М. Гладун, А. Гладун, І. Вісьола, С. Ткачук, Я. Гаврилко, Я. Пшик, І. Хміль, О. Галунка, І. Довгань, М. Гурин, С. Гурин, В. Гук, М. Сітницький, В. Китай, О. Кобрин, Т. Недошитко, С. Абрагамовська, В. Галичин, В. Ярич, А. Ярич, М. Леськів, Д. Воробець, Д. Мельник, М. Мороз, Ю. Яцишин, С. Ростецький, О. Дзюрка, І. Федорович, І. Жирій, А. Богданович, Я. Щигол, П. Сокальчук, М. Сурмач, К. Біла, М. Бродин, М. Мороз, Е. Фаліоса, І. Крочак, М. Канцірук, А. Середа, О. Одайський, В. Дворчин, А. Максимович, М. Максимович, В. Рудницький, М. Першин, Е. Грицяк, О. Грицяк, А. Перестюк, П. Чучман, Г. Дубляник, І. Ошуст, Е. Кікта, М. Кікта, М. Самборський, П. Самборська, М. Крочак, О. Ковердович, Г. Тхір, М. Бахусович, М. Данильченко, М. Бойчук, Е. Остров, К. Чупіль, І. Кібало, А. Ґелетій, І. Заразка, І. Чорній, М. Чорній, В. Голубович, М. Вуйцікевич, о. Л. Весоловський, о. А. Іванишин, В. Турин, О. Равлюк, А. Лотоцька, М. Лотоцький, І. Дусаненко, Г. Хлистун, П. Хлистун, А. Дусаненко, Я. Гутак, М. Максимюк, А. Лесняк, І. Хитрик, М. Кузів, О. Кузів, П. Папроцький, Марія Каришин, М. Шкляр і М. Іванів.

Микола Близнак,
секр. 204 від. У. Н. Союза.

М. Костишин.

ЛИЙСЯ, ПІСНЕ!

Лийся, пісне, мила, рідна,
Де поважний Гудсон весь.
Хай краса твоя свобідна
З буйним вітром понесесь.
Понад море, ген світами,
Де широкий степ мовчить,
Де неситий лани оре,
Дніпро дужий стугонить.
Де Хортиця жде на гості:
Як оспівано про ню,
Що колись в козацькі серця
Доливала жар вогню.
Лети, пісне, хоч в степи ті,
Де гуляв козак, наш брат,
Бо кругом по Україні
Сидить лютий азіят.
Не допустить... Заглушиться
Божевільний їх псалом:
„Рай!" А в ньому нарід стогне,
На їх приказ бє чолом.
Лийся, пісне, тут, де воля,
Не дивись, що чужина;
Сеж то Батька Вашинґтона
Найславніша вітчина.
Вона тебе приголубить,
Не змарнуєш тут часу,
Приберешся в пишні шати,
Зростеш в силу і красу,
Поки час той не наспіє
Відлітати в Рідний Край,
На весілля, на музики,
На крівавий коровай.

КОЛЯДИ і ЩЕДРІВКИ

на

РІЗДВО ХРИСТОВЕ і БОГОЯВЛЕННЯ

з додатком пісень

СТРАСТНИХ, ВОСКРЕСНИХ і ІНШИХ ПІСЕНЬ ЦЕРКОВНИХ

Ціна 35 центів.

Замовлення і гроші слати до:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346), JERSEY CITY, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільних Козаків, від. 316, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в четвер, 12. грудня, точно о годині 8-мій вечір. На ці збори просимо всіх членів прийти, бо маємо важні справи до порішення. На цих зборах відбудеться голосування на новий уряд до бенефітової каси і то товариського уряду від 1936 рік. Напоминаємо довгуючих членів, щоб конче цього місяця вирівнали свій борг, бо контрольна комісія буде вибір книжки до обкрухунку. — В. Гуряшський, секр.

ДЕСЛОДЖ, МІО. Бр. св. О. Николая, від. 225, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в салі церковній, в гали церковній, в годині 1-30 пополудні. На тих зборах буде вибір уряду-ників на 1936 рік. Напоминаємо членів, котрі ще остаються в старім роді, щоб принесли свої старі грамоти і переписалися до нового року обезпечення, коли ще мають наголу перейти в тім місяці до 15 грудня. Котрий член не змінить своєї старої грамоти, щоб колись не жалував. Вони мінюйте старі грамоти поки часу. Неприбувний на тих зборах член заплатить карну 50 ц., а урядник 1 дол. — О. Коваль, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. Бр. св. Михаїла, від. 368, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 1-шій пополудні, в салі на Сікат. Обовязком кождого члена є прийти на ті збори і виправити свій долг. Необзнайному урядови треба передати відділ в найлішім порядку. Згідно зі статутом, кождий довгує, не має права кандидувати на уряднка і не може бути вибраним. Тому старайтеся зплатити свій борг перед зборами, щоб секретар міг потвердити, що кандидати можуть бути приняті на уряд. Просимо тих, котрі ще мають дітей, що ще не членами У. Н. Союза, хай упишуть їх цього місця. Ми започаткували добре діло в нашому місцю і організуймо й членів, для добра їх самого. Тому ще до праці, щоб у протягу пару місяців побільшити відділ. Бо як бачимо, є ще широке поле до роботи. — Ст. Михайлюк, предс.; Ів. Сільверщький, кас. В. Тарас, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє своїх членів і членинь, що річні збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 1-шій пополудні, в Українській Школі, 12172 (Джон Кемпбел при Карнегіор вул. Просимо всіх членів прийти на час, бо як вам всім відомо будемо вибирати новий уряд на 1936 рік. Маємо також інші важні справи, котрі рішаються тільки на річних зборах. Присутність кождого члена конечна. — М. Головчак, предс.; Т. Солодкий, кас. — Ів. Дарушів, секр.

ДОРЕЙН, О. Тов. У. Н. Союза, від. 50, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться 15. грудня, в годині 1-шій пополудні, в салі де звичайно. Напоминаємо членів, щоб хоч раз на рік прийшли на збори, бо маємо важні справи до порішення. На зборах буде вибір нового уряду на 1936 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свій долг, бо з противним разі будуть суспендовані. Комітр комісія здасть справоздання за 9 місяців. — М. Шемчик, секр.

ВІЛІНГ, В. ВА. Сестр. Неокутаючої Пом. чого Пречі. Діви Марії, від. 212, повідомляє своїх членинь, що річний мітінг відбудеться 15. грудня, в салі церковній. На тих зборах буде вибір урядників на 1936 рік. Просимо всіх довгуючих членинь вирівнати свої вкладки. Неприбувна членинь заплатить карну 50 ц., а урядниця 1 дол. — Агафія Солецька, предс.; Марія Вітенко, кас.; Катерина Бойцо, секр.

СЕГІНАВ, МІШ. Тов. Український Клюб, від. 309, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 1-шій пополудні, в салі Odd Fellow, 1329 Гес вул. Буде вибір уряду на 1936 рік. Довгуючі члени мають доконче бути приявні. Неприявний член заплатить карну 50 ц., а урядник 1 дол. — Іван Кінаш, предс. — Александер Варчи, секр.

ГЕРІ, ІНД. Повідомляємо всіх членів відділу 100, що річні збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 2-гій пополудні, в Інтернешенел Інституті, 15-та і Мадісон вул. Неприявний без важної причини член буде обложений заплатити карну дол., а урядник 2 дол. Подаємо до відома всім членам, що членські вкладки мас платити на зборах, бо поза зборами членських вкладок не будемо приймати. На річних зборах буде справоздання уряднків і вибір нових на наступний рік та інші важні справи. Тому обовязок кождого члена бути приявним на річних зборах. — Стефан Стечик, предс.; І. Лазорський, кас.; А. Цебак, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія Вел. від. 87, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 1-шій пополудні, в салі парохіяльній при Еллікот Роуд. На тих зборах буде вибір уряду на 1936 рік і інші важні справи до порішення. Неприявний член заплатить карн 50 ц., а урядник 1 дол. — Теодор Кінь, предс.; Микола Трофимський, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 2-гій пополудні, в салі Мих. Негребецького, на Мауер Рінер вул. Контрольори мають прийти о годину скорше. Довгуючі члени мають вирівнати свої задегості, бо в противнім разі будуть суспендовані. Кождий член має привести зі собою нового члена. Неприявний член заплатить карн 50 ц., а урядник 1 дол. — В. Мицьо, предс.; Й. Кривий, секр.

КЕНЗАС СІТИ, КЕНЗ. Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє місевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 31. грудня, отчно в годині 2-гій пополудні, під ч. 38. Савт 5-та вул. Просимо всіх членів прибути на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівнали свої долги, бо в противнім разі поступимо згідно зі статомутом. Неприявний член заплатить карну 1 дол., а урядник 2 дол. — Василь Федин, предс.; Сидор Заядюк, кас.; Дмитро Мадзяр, секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 301, відбуде річні збори в неділю, 15. грудня, в салі і часі, як звичайно. Просимо всіх членів бути на час. Буде вибір уряду на 1936 рік. Просимо всіх членів, щоб вирівнали свої долги, бо в противнім разі поступимо згідно зі статомутом. Неприявний член заплатить карну 1 дол., а урядник 2 дол. — Василь Федин, предс.; Сидор Заядюк, кас.; Дмитро Мадзяр, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 2-гій пополудні, в салі литовській на Френклин Ебеню. Просимо всіх членів і членинь прибути на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Буде справоздання за пів року і вибір уряду на 1936 рік. Буде голосування в справі нової грамоти в Молод. Департаменті. Кінец. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівнали свої залегності на зборах. На підставі ухани не приймаємо на ніх зборах член, ни уряднк, заплатить карну 1. Брець, предс.; І. Гарнас, кас.; І. Сухий, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 1-шій пополудні, в У. Н. Домі, 1523 Гікорі вул. Просимо своїх членів явитись на означений час, бо маємо багато важних справ до полагодження і вибір уряду на 1936 рік. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залегності, що не нарікуватись на суспендованє. До зборів буде бесідна приємна забава. Неприявний на цих зборах член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — Мих. Кульчицький, предс. Мих Кульчицький, кас. Вас Гоздак, фін. секр.; Мих. Стецик, рек. секр.

БОРНСАЙД, ШІКАГО, ІЛЛ. Повідомляємо членів Тов ім. Тараса Шевченка, від. 176, що річні збори відбудуться 15-го грудня, точно в годині 7-мій вечір. Обовязком всіх членів прибути на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Буде вибір нового уряду на 1936 рік. Напоминаємо тих членів, що нечують до каси, щоби вирівнали довг до відділу, або в міс. сяці грудні будуть суспендовані. На тих зборах будемо приймати нових членів без вступного. — С. Дзюрдзевич, пр.; І. Бабяк, фін. секр.; Захарій Олійник, рек. секр.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 357, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 2-гій пополудні, в домі під ч. 20 Кінг вул. є важні справи до полагодження, тому обовязком всіх членів прибути на час. — Олекса Кіцко, предс.; Андрій Возьний, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 307, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 2-гій пополудні, в гали парохіяльній, 363 Годсон Ейс. Будуть важні справи до полагодження та вибір уряду на 1936 рік. На тих зборах. Буде також річне справоздання комітр комісії за 1935 рік і вибір уряду на 1936 рік. — Микитинський, пр.; Хитонів, секр.

ОРМОД, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 124, подає до відома всім своїм членам, що річні збори відбудуться в суботу, 14. грудня, в годині 7-мій вечір. Обовязком кождого члена сприбути на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Просимо членів вирівнати свої залегності, щоб на будуче не нарікали на уряднків, що їх суспендовано. Буде справоздання уряднів і комітр комісії і вибір нового уряду підчас наступних рік. — Теодор Білоус, предс.; Дмитро Бала, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 192, подає до відома, що річні збори відбудуться 15-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в У. Н. Домі, 231 Кінг вул. Просимо всіх членів, щоб конечно явились приявні на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Просимо, щоб вирівнали свої залегності, щоб не підлягати карі згідно зі статутом Товариства. — І. Кочовський, кошовий. І. Орищин, секр.; І. Багласів, фін. секр.; Гр. Музик, рек. секр.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний член 2 від. У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $50, корі стали мені великою поміччу у моїм калцтві. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзові. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Ілія Вільчацький.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НАЙНОВШІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ НА СВЯТО СВ. МИКОЛАЯ.

	цнт.
ГОСТИНА СВ. МИКОЛАЯ, В. Хроновича, 3 особи	10
В НІЧ СВ. МИКОЛАЯ, А. Лотоцького, 3 картини, 18 осіб	25
РІЗДВЯНА КАЗКА, М. Шугаєвського, дві картини, з партитурою	20
УКРАЇНСЬКИЙ ВЕРТЕП, І. Габрусевича, з партитурою, 6 осіб і пастушки	15
З КОЛЯДОЮ. Вертеп для школярів, Я Вільшенка, 10 осіб і гурт	15
ВЕРТЕП, різдвяна картина, І Блажкевичевої, 13 осіб	20
РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК, М. Шугаєвського, 3 дії, співи й танці, з партитурою	30
ВЕЧІР СВ. МИКОЛАЯ, А. Полянського, одна дія, 9 осіб	15
СВЯТА ГОСТИНА, М. Курцеби, дві відслони, 13 осіб	20
Окрема партитура	40
НА ДВОРІ ЦАРЯ ГОРОХА. Драматизована казка-правда в двох відслонах з прольогом і епільогом, Р. Завадовича, 6 осіб і гурт	20
ДОБРІ ДІТИ, у трох діях, І. Бідного, 17 осіб і гурт	20

Замовлення слати на адресу:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

З НАГОДИ ЮВИЛЕЮ СТОЛІТТЯ УРОДИН
великого американського гумориста
МАРКА ТВЕЙНА,
КНИГАРНЯ „СВОБОДИ"
— продає —
ЗА 50 ЦЕНТІВ ТРИ ЙОГО КНИЖКИ:
ПРИГОДИ ГУКА
КНЯЗЬ І ЖЕБРАК
ГАЛКА СМЕРТИ
Родичі, Ваші діти читають ці книжки в англійській мові. Тепер Ви можете перечитати їх по українськи і обговорити їх з дітьми.
Висилайте замовлення до:
"SVOBODA,"
81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДАЛЕКО МЕНШЕ.
Це щира правда, що наша услуга коштує далеко менше, ніж пересічна людина є встані заплатити. Це річ природна, що хто бажає якоїсь спеціяльної услуги, той надіється спеціяльних коштів за ту услугу.
Але кожда родина може домагатися від нас услуг, і не лякатися якихнебудь спеціяльних коштів. Наші услуги є мінімальні і є встані даволити всякі людські домагання.
STEPHEN J. EWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City — Phone: Bergen 4-5989
34 E. 25 St., Bayonne — Phone: Bayonne 3-0540

Злобний.

— Я не люблю занадто мудрих жінок; моя жінка мусить бути дурніша від мене.

— В такому разі вам буде дуже тяжко одружитись.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

"ALL OTHERS"

By R. P. Harriss

The official census for Baltimore is a curious, intensely interesting document, both for what it reveals and for what it leaves out. It lists some 14,000 non-existent Russians and it contains vague hints of a polygenous percentage which it does not bother to define.

Officially there are 1,637 Hungarians in Baltimore, 1,441 Rumanians and no Ukrainians, no Serbs. Actually, there are only about 100 Hungarian families and about 80 Rumanian families. And there are 800 Ukrainians and 100 Serbs.

Of the smaller nationality groups, two merit special attention: the Finns and the Ukrainians, the one for its social and political theories, the other for its artistic and cultural potentialities.

In St. Michael's parish of the Greek Catholic Church, on South Wolfe street, and at Sparrows Point and Curtis Bay, live the Ukrainians. The First Ukrainians came here about forty years ago, but there were so few in 1913, when their church was built, that the colony had great difficulty in supporting parish activities. What distinguishes this little group today is its devotion to traditional Ukrainian dances. Last spring, when a ballet was presented in Cadoa Hall under the direction of Vasile Avramenko, those Baltimoreans who were fortunate enough to attend were astonished at the spectacle presented. How so small a colony could produce such dancing is explainable only by the fact that the Ukrainians are passionately fond of the ballet —the children's training in the intricacies of the **kolomeyka** and the **cossachok** starts almost as soon as they are able to walk.

Another trait of the Ukrainians here should not be overlooked: they are a thrifty, home-loving people. Nearly all the families, according to their priest, own their homes and during the worst days of the depression they managed to keep employed and solvent.

The Evening Sun,
December 4, 1935.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ФУЛТОН, Н. Й.

На інвалідів.

Тов. Запорозька Січ, відділ 263 У. Н. Союза, переслало через Обеднання зібрану жертву в сумі $6.40, як Листопадовий дар для інвалідів української армії.

Д. Бажалюк,
секр. від. УНС.

ШІКАГО, ІЛЛ.

На народні цілі.

Гром. С. Генсьорський переслав через Обеднання $3, призначуючи $2 на передплату часопису „Український Бескид", а $1 на інвалідів.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Як Січовик обходить свої іменини.

Дня 24. листопада член і бизнесмен п. Михайло Басараб обходив свої 40-літні іменини. На цю урочистість запросив членів Січи та своїх близьких приятелів. Забава відбулася в салі Чорноморської Січи. Товстмеством була п. Кунашевський. Було багато промов. Д-р Янкович сказав пару слів в англійській мові про добру працю Чорноморської Січи, а сотенний Фейло згадав за ту українську молодь, яку судить ляцький суд у Варшаві. Потім переведено збірку на політичних вязнів.

Жертвували по $1: І. Ухман, С. Плечій, І. Кунашевський, В. Фейло, В. Ткач, В. Чуй, Ю. Фурда, В. Дорошенко, С. Драгун, пані Осадчук, М. Басараб, І. Лобур; по 50 центів: д-р Янкович, І. Возняк, Д. Драбіщак, І. Атаманець, І. Осадчук, пані Петрашик, пані Басараб, Ф. Колісник; по 25 ц.: А. Баран і Коляско. — Решта дрібними. Разом $16.60. З того дано $3.60 на українську радіову програму, а $13 переслано на політичних вязнів через Обеднання.

І. Атаманець.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

На інвалідів.

З Листопадового Свята, яке відбулося дня 24. листопада, зібрано в церкві на панахиді $12, на концерті $43.25, разом $55.25. Розходу було $8. Вислано на інвалідів через Обеднання $47.25.

Жертви зложили: І. Бурбеля $2; по $1: П. Коваль, О. Лотоцький, М. Кравчук, А. Липа, А. Дзінковська, Д. Липовий, Д. Павлишин, С. Кибало, Т. Гриник, І. Кушнір, А. Бачинський, А. Рейтар, М. Сеник, М. Путас, В. Дзінковський, М. Білик, В. Мельничук, П. Борис, В. Савран, Т. Задорецька, І. Корило, М. Хомин; по 50 ц.: М. Пахолок, М. Росоловський, Ю. Бойко, А. Басараб, О. Маньків, І. Готра, В. Федорик, А. Мороз, М. Кравчук і Пукас. Діти місцевої Рідної Школи жертвували $2. Разом $31. Дрібними $24.25.

Комітет.

НЮАРК, Н. ДЖ.

З гостини на Рідну Школу.

По вінчанню панни Ольги Гури з п. Олександром Сухославським громадяни Гречишини запросили молодят та весільних гостей на гостину до свого дому в Ірвінгтон, Н. Дж. При веселій і теплій гостині гості не забули й за рідний край і зложили $10 на Рідну Школу. Гроші зібрав підписаний і переслав до краю через Обеднання.

Іван Заболоцький.

СЕРІНТ КЛЕР, ПА.

З пазахиди на інвалідів.

Дня 10. листопада ц. р. відправив парох церкви св. о. Николая, о. Василь Гривнак, по Службі Божій за полеглих борців за свободу панахиду, відчас якої зібрано на інвалідів суму $12.25, котру й вислано через Обеднання на місце призначення.

Василь Семінів.

НАСЛІДКИ ВІДМОЛОДЖЕННЯ.

Одна французька актриса вибралася до Італії. На кордоні не хотіли її пустити, заявляючи, що паспорт не її, а якоїсь старшої жінки. Надармо переконувала актриса урядовців, що вона так змінилась після відмолодної операції. Її завернули назад і вона мусіла подбати за нову фотографію та посвідку, що вона та сама особа.

ДВІ ПРАВІ РУКИ.

Мадярські природники і лікарі зацікавились одним будьвельним робітником з міста Уйешт, що зветься Сент-Іштван. Він має обі праві руки. Ліва здубована зовсім такомо, як права, так, що пальці йдуть у протилежному напрямку.

Життя мужчини.

В житю мужчини є два періоди, в яких він не може зрозуміти кінки: перед подружжям і в часі подружжя.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

КАРТКИ І КАЛЄНДАРІ НА СВЯТА:
6 Карток з конвертами ..... $ .25
5 Книжечок карток ..... .25
5 (більших) ..... .50
5 Стінних календарів 1.00

Даром пачка порошку (сики) до прання й книжечка з кориснимі порадами. Запитайте 3 далеко від нас, але те 10 ц. на пересилку. 179-58

SURMA,
103 AVENUE A, NEW YORK CITY.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues.
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Тепер пора
купити новий стінний календар на 1936 рік.
НОВИЙ стінний календар для українців: „СЛАВА Україні" жінка з синьо-жовтим прапором а на нім золотий напис „Слава Україні — один
за 25 ц., 5 за $1.00 — 100 за $12.50.
Свящучої українські календарі по никшій ціні:
„Ви се так кринчечка" — ковзи ..... 20 ц.
„Відвічна пісня кренці" ..... 20 ц.
„Над Прутом у лузі" — дівчина коло 20 рівн ..... 20 ц.
„Українка між вишиванками" ..... 20 ц.
„Гуцул на полонині з вівцями" ..... 20 ц.
„Прощай Дівчино" ..... 20 ц.
„Т. Шевченко" з козою ..... 20 ц.
„І. Франко" ..... 20 ц.
„Діти кбло капличці моляться" ..... 20 ц.
Різні типи „Дівчат красавиць" з хлопцем з же гарними видами й позами — один за ..... 20 ц. — 6 за $1.00
Діти в різних позах з гарними краєвидами — один ..... 20 ц. — 6 за $1.00
Релігійні Календарі:
„Різдво Христове" ..... 20 ц.
„Вифлеємська Ніч" ..... 20 ц.
„Христос на Оливній горі молиться" (дуже чудова картина) ..... 20 ц.
„Ангел хоронить дітей" ..... 20 ц.
„Свята Родина" ..... 20 ц.
„Св. Йосафат" ..... 20 ц.
„Серце Христове" ..... 20 ц.
„Серце Матері Божої" ..... 20 ц.
Різдвяні картки — стінучні по 4 ц. одна. Масло дуже гарні книжечкові різдвяні желання по 5 ц., 10 ц. і 15 ц. одна.
КОЛИ ХОЧЕТЕ МАТИ у себе дуже гарний календар із добре подаваним гр.-кат. святами то дістанете лише у нас. Такі календарів нас ніхто не має. Пишіть за цими на адресу:
KULYNITCH PRINTING CO.
418 E. 9th Street, New York, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ. (47)

Лейді Бет знала, що її скоро скоро потім стали жити в широкій печері. Арбеля не робила нічого. Летунка почала вчитися мови цього дивного племени, в котрого руки вона попала, й учила Арбелю англійської мови.

Кождого дня англійська дівчина ходила лікувати раненого Ніярха, свого ворога. Довгі дні він вагався між життям і смертю. Деколи лейді Бет боялася, що він помре, а деколи боялася, що він буде жити. І одно й друге було для неї зле.

Коли лейді Бет виходила на поле, люди падали перед нею з пошани, а вона почала поволі впливати проти їх жорстоких релігійних практик, що виглядали їй на мішанину реліжних обрядів з давніх-прадавніх часів.

Накінець Ніярх устав вилікуваний та почав ходити між своїм народом. Він довідався, що чужинка заборонила кріваві жертви, від яких так радувалося його серце. Він бачив теж, що її вплив на людей був сильніший, ніж його вплив. І він постановив її знищити.